

Քաղաքաշինական եւ տարածական պլանավորման ոլորտում ՀՀ
համայնքներին տեխնիկական խորհրդատվության եւ
օժանդակության տրամադրման մասնագիտական աջակցության

10. Դասախոսություն 10

Տեսչական մարմնի լիազորություններ և գործառույթներ

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմինը (այսուհետ՝ տեսչական մարմին) վերահսկողություն և օրենքով սահմանված այլ գործառույթներ իրականացնող Կառավարությանն առընթեր մարմին է, որն օրենքով սահմանված կարգով կիրառում է միջոցներ քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, պետական և տեղական նշանակության գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների և հողօգտագործման, տիեզերական գործունեության բնագավառներում՝ հանդես գալով Հայաստանի Հանրապետության անունից:

Տեսչական մարմնի նպատակն օրենքով սահմանված կարգով քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, պետական և տեղական նշանակության գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների և հողօգտագործման, տիեզերական գործունեության ոլորտներում անվտանգության և օրենդրության պահանջների պահպանման ապահովումն է:

Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության ապահովման բնագավառում Տեսչական մարմնի լիազորություններն են՝

ա. պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կազմակերպությունների, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանց կողմից հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը.

բ. շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ համատեղ շենքերի, շինությունների, շինարարական և դրանց շահագործման հրդեհային անվտանգության պարտադիր կատարման նորմատիվ փաստաթղթերի մշակումը.

գ. հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների բացակայության դեպքում հրդեհային անվտանգության պահանջների կատարման ուղղությամբ շենքերի և շինությունների շինարարության, վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման համար լրացուցիչ հակահրդեհային միջոցառումների մշակում և առաջարկում.

դ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան ստուգումների և հրդեհային հետազոտությունների իրականացումը կազմակերպություններում, հիմնարկներում և բնակելի շենքերում.

ե. շենքերը և շինությունները շահագործման ընդունող հանձնաժողովների աշխատանքներին մասնակցությունը.

զ. հրդեհների հաշվառում և դրանց հետևանքների պետական միասնական հաշվառումը, հրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումների մշակումը և իրականացումը.

10. Դասախոսություն 10

Տեսչական մարմնի լիազորություններ և գործառույթներ

Է. հակահրդեհային քարոզչության իրականացումը.

ը. պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում հրդեհային անվտանգության միջոցառումների անցկացման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը.

թ. կազմակերպությունների, արտադրական տեղամասերի, առանձին ագրեգատների աշխատանքի, շենքերի և շինությունների շինարարության, վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման աշխատանքները, ինչպես նաև շենքերի և շինությունների շահագործման ամբողջովին կամ մասնակի դադարեցումը՝ հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների այն խախտումների դեպքում, որոնք անմիջականորեն և ուղղակի սպառնալիք են ստեղծում հրդեհների առաջացման և (կամ) մարդկանց անվտանգության համար.

ժ. բնակավայրերի, շենքերի և շինությունների նախագծման, կառուցման, հիմնանորոգման ու վերակառուցման ժամանակ հրդեհային նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների կիրառման մասին եզրակացությունների տրամադրումը:

Անդրադառնանք շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգությանը.

Շենքերի և շինությունների նախագծման ընթացքում պետք է նախատեսվեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հրդեհային անվտանգության պահանջներին համապատասխան կոնստրուկտիվ, ծավալահատակագծային և ինժեներատեխնիկական լուծումներ՝ ապահովող.

1) մարդկանց անվտանգ տարահանման հնարավորությունը, անկախ նրանց տարիքից և ֆիզիկական վիճակից, դեպի դուրս՝ շենքին հարակից անվտանգ տարածք (այսուհետ՝ «դուրս»), մինչև հրդեհի վտանգավոր գործոնների ազդեցության հետևանքով նրանց կյանքին և առողջությանը սպառնացող վտանգի վերանալը,

2) մարդկանց փրկելու հնարավորությունը,

3) հրշեջ փրկարարական ստորաբաժանումների անձնակազմի մոտեցման և հակահրդեհային պաշտպանության տեխնիկական միջոցները հրդեհի օջախ հասցնելու, ինչպես նաև մարդկանց և նյութական արժեքները փրկելու միջոցառումների իրականացման հնարավորությունը,

4) ուղղակի և անուղղակի նյութական վնասի սահմանափակումը, ներառյալ շենքում գտնվող անձանց և գույքի և ինքը շենքը՝ հակահրդեհային միջոցառումների, հրշեջ փրկարարական ստորաբաժանումների և դրանց տեխնիկական զինվածության ծախսերի ու վնասի մեծության տնտեսապես հիմնավորվածության հարաբերակցության դեպքում,

5) մոտակայքում տեղակայված շենքերի վրա հրդեհի տարածման կանխարգելումը, այդ թվում՝ այրվող շենքի փլուզման դեպքում:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել.

- 1) համապատասխան գործող նորմերով մշակված և սահմանված կարգով հաստատված նախագծով նախատեսված հակահրդեհային միջոցառումների առաջնային կատարումը,
- 2) ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված հակահրդեհային կանոնների պահպանումը և կառուցվող օժանդակ օբյեկտների հրդեհից պահպանումը, շինարարական և մոնտաժային աշխատանքների հրդեհաանվտանգ իրագործումը,
- 3) հրդեհի դեմ պայքարի միջոցների առկայությունը և դրանց սարքին վիճակում պահպանությունը,
- 4) կառուցվող օբյեկտում և շինարարական հրապարակում հրդեհի դեպքում մարդկանց անվտանգ տարահանման և փրկելու, ինչպես նաև նյութական արժեքների պահպանման հնարավորությունը:

Շենքերի և շինությունների շահագործման ընթացքում պետք է.

- 1) ապահովել շենքի պահպանությունը և նրա հակահրդեհային պաշտպանության տեխնիկական միջոցների սարքինությունը՝ համաձայն դրանց նախագծային և տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,
- 2) ապահովել ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված հրդեհային անվտանգության կանոնների պահանջների կատարումը,
- 3) չթույլատրել կոնստրուկտիվ, ծավալահատակագծային և ինժեներատեխնիկական լուծումների փոփոխություններ առանց ՀՀ օրենսդրության համաձայն մշակված և սահմանված կարգով հաստատված նախագծի,
- 4) վերանորոգման աշխատանքների կատարման ընթացքում չթույլատրել գործող ՀՀ շինարարական նորմերի պահանջներին չհամապատասխանող կոնստրուկցիաների և նյութերի օգտագործում:

Եթե շենքի կառուցման թույլտվությունը ստացված է պայմանով, որ շենքում կամ նրա ցանկացած մասում գտնվող մարդկանց քանակը կամ հրդեհային բեռնվածությունը սահմանափակ են, ապա շենքի ներսում նկատելի տեղերում պետք է տեղադրված լինեն այդ սահմանափակումների մասին ծանուցումներ, իսկ շենքի պատասխանատուների կողմից պետք է մշակվեն հրդեհի կանխարգելման և հրդեհի ժամանակ մարդկանց տարահանման հատուկ կազմակերպչական միջոցառումներ:

Շենքերի հակահրդեհային պաշտպանության միջոցառումները նախատեսվում են հաշվի առնելով հրշեջ փրկարարական ստորաբաժանումների տեխնիկական հագեցվածությունը և նրանց տեղակայումը:

Շենքերի հրդեհային վտանգավորությունը վերլուծելիս կարող են օգտագործվել հնարավոր իրավիճակների ստեղծման հաշվարկային սցենարներ հիմնված զարգացման ժամանակավոր հարաչափերի և հրդեհի վտանգավոր գործոնների տարածման, մարդկանց տարահանման և հրդեհի դեմ պայքարի հարաբերակցության վրա:

ՀՐԴԵՀԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ

Շինարարական նյութերի, կոնստրուկցիաների, շենքերի, սենքերի, շենքերի մասերի և տարրերի հրդեհատեխնիկական դասակարգումը հիմնավորվում է դրանց ստորաբաժանումով ըստ հատկությունների, որոնք նպաստում են հրդեհի վտանգավոր գործոնների առաջացմանը և նրա զարգացմանը՝ հրդեհային վտանգավորություն և, ըստ հրդեհի ազդեցության ու նրա վտանգավոր գործոնների տարածման դիմադրողականության հատկությունների՝ հրակայունություն:

Հրդեհատեխնիկական դասակարգումը նախատեսված է սահմանելու կոնստրուկցիաների, շենքերի, սենքերի, շենքերի մասերի և տարրերի հակահրդեհային պաշտպանության անհրաժեշտ պահանջները՝ կախված դրանց հրակայունությունից և (կամ) հրդեհային վտանգավորությունից:

1. Շինարարական նյութեր

Շինարարական նյութերը բնութագրվում են միայն հրդեհային վտանգավորությամբ: Շինարարական նյութերի հրդեհային վտանգավորությունը որոշվում է հետևյալ հրդեհատեխնիկական բնութագրերով՝ այրվողականությամբ, բոցավառելիությամբ, մակերևութով բոցի տարածմամբ, ծխագոյացման հատկությամբ և թունավորությամբ.

1) Շինարարական նյութերն ըստ այրվողականության ստորաբաժանվում են չայրելիների (ՉԱ), և այրելիների (Ա):

Այրելի շինարարական նյութերը ստորաբաժանվում են չորս խմբի.

ա. Ա1 (Գ1) - թույլ այրելի,

բ. Ա2 (Գ2) - չափավոր այրելի,

գ. Ա3 (Գ3) - նորմալ այրելի,

դ. Ա4 (Գ4) - ուժեղ այրելի:

Շինարարական նյութերի այրելիությունը և դրանց խմբերն ըստ այրելիության սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտներով (այսուհետ՝ համապատասխան ստանդարտներ):

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Չայրելի շինարարական նյութերի համար հրդեհային վտանգավորության ցուցանիշներ չեն սահմանվում և չեն նորմավորվում:

2) Այրելի շինարարական նյութերն ըստ բոցավառելիության ստորաբաժանվում են երեք խմբի.

ա. Բ1 (Վ1) - դժվար բոցավառվող,

բ. Բ2 (Վ2) - չափավոր բոցավառվող,

գ. Բ3 (Վ3) - հեշտ բոցավառվող:

Շինարարական նյութերի խմբերն ըստ բոցավառելիության սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով:

3) Այրելի շինարարական նյութերն ըստ մակերևույթով բոցի տարածման ստորաբաժանվում են չորս խմբի.

- ա. ԲՏ1 (ՌՊ1) - բոցը չտարածող,
- բ. ԲՏ2 (ՌՊ2) - բոցը թույլ տարածող,
- գ. ԲՏ3 (ՌՊ3) - բոցը չափավոր տարածող,
- դ. ԲՏ4 (ՌՊ4) - բոցը ուժեղ տարածող:

Շինարարական նյութերի խմբերն ըստ բոցավառելիության սահմանվում են տանիքածածկի և հատակի մակերևութային շերտերի, այդ թվում՝ գորգային ծածկույթների համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով:

Այլ շինարարական նյութերի համար մակերևութով բոցի տարածման խմբերը չեն սահմանվում և չեն նորմավորվում:

4) Այրելի շինարարական նյութերն ըստ ծխագոյացման ունակության ստորաբաժանվում են երեք խմբի.

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

- Ծ1 (Դ1) - փոքր ծխագոյացման ունակությամբ,
բ. Ծ2 (Դ2) - չափավոր ծխագոյացման ունակությամբ,
գ. Ծ3 (Դ3) - բարձր ծխագոյացման ունակությամբ:

Շինարարական նյութերի խմբերն ըստ ծխագոյացման ունակության սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով:

5) Այրելի շինարարական նյութերն ըստ իրենց այրման թունավորության աստիճանի, ստորաբաժանվում են չորս խմբի.

- ա. Թ1 (S1) - փոքրավտանգ,
բ. Թ2 (S2) - չափավոր վտանգավոր,
գ. Թ3 (S3) - բարձրավտանգ,
դ. Թ4 (S4) - արտակարգ վտանգավոր:

Շինարարական նյութերի խմբերն ըստ այրման արգասիքների թունավորության աստիճանի սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով:

Շինարարական կոնստրուկցիաները բնութագրվում են հրակայունությամբ և հրդեհային վտանգավորությամբ: Հրակայունության ցուցանիշը հանդիսանում է հրակայունության սահմանը, իսկ կոնստրուկցիայի հրդեհային վտանգավորությունը բնութագրում է իր հրդեհային վտանգավորության դասը:

20. Շինարարական կոնստրուկցիաների հրակայունության սահմանը որոշվում է ըստ տվյալ կոնստրուկցիայի համար նորմավորվող մեկ կամ հաջորդաբար մի քանի սահմանային վիճակների հատկանիշների առաջանալու ժամանակի (րոպեներով): Սահմանային վիճակների հայտանիշներն են՝

- 1) կրողականության կորուստը՝ R (Ռ),
- 2) ամբողջականության կորուստը՝ E (Ե),
- 3) ջերմամեկուսացնող հատկության կորուստը՝ I (Ի):

21. Շինարարական կոնստրուկցիաների հրակայունության սահմանները և դրանց պայմանական նշանները սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով: Ընդ որում, պատուհանների հրակայունության սահմանը սահմանվում է միայն ըստ ամբողջականության կորստի առաջացման ժամանակի՝ E (Ե):

2. Շինարարական կոնստրուկցիաներ

Շինարարական կոնստրուկցիաները բնութագրվում են հրակայունությամբ և հրդեհային վտանգավորությամբ: Հրակայունության ցուցանիշը հանդիսանում է հրակայունության սահմանը, իսկ կոնստրուկցիայի հրդեհային վտանգավորությունը բնութագրում է իր հրդեհային վտանգավորության դասը:

Շինարարական կոնստրուկցիաների հրակայունության սահմանը որոշվում է ըստ տվյալ կոնստրուկցիայի համար նորմավորվող մեկ կամ հաջորդաբար մի քանի սահմանային վիճակների հատկանիշների առաջանալու ժամանակի (րոպեներով): Սահմանային վիճակների հայտանիշներն են՝

- 1) կրողականության կորուստը՝ R (Ռ),
- 2) ամբողջականության կորուստը՝ E (Ե),
- 3) ջերմամեկուսացնող հատկության կորուստը՝ I (Ի):

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Շինարարական կոնստրուկցիաների հրակայունության սահմանները և դրանց պայմանական նշանները սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով: Ընդ որում, պատուհանների հրակայունության սահմանը սահմանվում է միայն ըստ ամբողջականության կորստի առաջացման ժամանակի՝ E (Ե):

Շինարարական կոնստրուկցիաներն ըստ հրդեհային վտանգավորության ստորաբաժանվում են չորս դասի.

- 1) Կ0 (Կ0) - ոչ հրդեհավտանգավոր,
- 2) Կ1 (Կ1) - քիչ հրդեհավտանգավոր,
- 3) Կ2 (Կ2) - չափավոր հրդեհավտանգավոր,
- 4) Կ3 (Կ3) - հրդեհավտանգավոր:

Շինարարական կոնստրուկցիաների հրդեհային վտանգավորության դասը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան ստանդարտով:

3. Հակահրդեհային պատնեշներ

Հակահրդեհային պատնեշները նախատեսված են հրդեհի և այրման արգասիքների տարածումը սենքից կամ հրդեհի օջախով հրդեհային հատվածամասից այլ սենքեր կանխելու համար: Հակահրդեհային պատնեշներին են դասվում հակահրդեհային պատերը, միջնորմերը, ծածկերը:

Հակահրդեհային պատնեշները պետք է հենվեն շենքի հիմքի կամ հիմքի հեծանի վրա և բարձրանան շենքի ամբողջ բարձրությամբ, հատելով շենքի կոնստրուկցիաները և հարկերը: Հակահրդեհային պատնեշները պետք է բարձրանան շենքի տանիքածածկից վեր.

1) 60 սմ-ից ոչ պակաս, եթե ձեղնահարկի կամ անձեղնահարկ տանիքի ծածկի տարրերից մեկը, բացառությամբ տանիքածածկի, իրականացված է այրվող շինանյութերից,

2) 30 սմ-ից ոչ պակաս, եթե ձեղնահարկի կամ անձեղնահարկ տանիքի ծածկի տարրերից մեկը, բացառությամբ տանիքածածկի, իրականացված է թույլ այրվող շինանյութերից,

3) հակահրդեհային պատնեշները կարող են չբարձրանալ շենքի տանիքածածկից վեր, եթե ձեղնահարկի կամ անձեղնահարկ տանիքի ծածկի բոլոր տարրերը, բացառությամբ տանիքածածկի, իրականացված են չայրվող շինանյութերից:

Շենքերում, որոնց արտաքին պատերը իրականացված են այրվող կամ թույլ այրվող շինարարական կոնստրուկցիաներով, հակահրդեհային պատերը արտաքին պատի հարթությունից պետք է դուրս գան 30 սմ-ից ոչ պակաս:

Հակահրդեհային պատնեշները բնութագրվում են հրակայունությամբ և հրդեհային վտանգավորությամբ՝

1) հակահրդեհային պատնեշի հրակայունությունը որոշվում է իր տարրերի հրակայունությամբ.

ա. պատող մասի,

բ. պատնեշի կայունությունն ապահովող կոնստրուկցիաների,

գ. այն կոնստրուկցիաների, որոնց վրա պատնեշը հենվում է,

դ. դրանց միջև ամրակապման հանգույցների,

2) հակահրդեհային պատնեշի կայունությունն ապահովող կոնստրուկցիաների, պատնեշի հենման կոնստրուկցիաների և դրանց միջև ամրակապման հանգույցների հրակայունության սահմաններն ըստ R(Ռ) հատկանիշի պետք է լինեն հակահրդեհային պատնեշի պատող մասի հրակայունության սահմանից ոչ պակաս,

3) հակահրդեհային պատնեշի հրդեհային վտանգավորությունը որոշվում է ամրակապման հանգույցների հետ իր պատող մասի և պատնեշի կայունությունն ապահովող կոնստրուկցիաների հրդեհային վտանգավորությամբ:

Հակահրդեհային պատնեշները, կախված իրենց պատող մասերի հրակայունությունից, ստորաբաժանվում են տեսակների՝ համաձայն սույն նորմերի 1-ին աղյուսակի, հակահրդեհային պատնեշների բացվածքները՝ համաձայն սույն նորմերի 2-րդ աղյուսակի, հակահրդեհային պատնեշների բացվածքներում նախատեսված նախամուտք-անցախցերը՝ համաձայն սույն նորմերի 3-րդ աղյուսակի:

Միջնորմերը և նախամուտք-անցախցերի ծածկերը պետք է լինեն հակահրդեհային:

Հակահրդեհային պատնեշները պետք է լինեն Կ0 դասի: Հատուկ դեպքերում թույլատրվում է կիրառել 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ տեսակի Կ1 դասի հակահրդեհային պատնեշներ:

ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

Այն իրենից ներկայացնում է.

- 1) մարդկանց ժամանակին և անարգելք տարահանում,
- 2) հրդեհի վտանգավոր գործոնների ազդեցությանը ենթարկվող մարդկանց փրկում,
- 3) հրդեհի վտանգավոր գործոնների ազդեցության գոտուց տարահանման ուղիներում մարդկանց պաշտպանություն:

Տարահանումն իրենից ներկայացնում է մարդկանց ինքնուրույն կազմակերպված շարժման գործընթաց այն սենքերից, որոնցում առկա է նրանց վրա հրդեհի վտանգավոր գործոնների ազդեցությունը: Տարահանում պետք է համարել նաև սպասարկող անձնակազմի միջոցով հաշմանդամություն ունեցող անձանց և բնակչության սակավաշարժուն խմբերի մարդկանց ոչ ինքնուրույն տեղաշարժը: Տարահանումն իրականացվում է տարահանման ուղիներով՝ տարահանման ելքերի միջոցով:

Փրկումը իրենից ներկայացնում է մարդկանց հարկադրված տեղաշարժ դեպի դուրս, նրանց վրա հրդեհի վտանգավոր գործոնների ազդեցության կամ դրանց անմիջական վտանգի առաջացման դեպքում: Փրկումը իրականացվում է ինքնուրույն, հրշեջ փրկարարական կամ հատուկ ուսուցված անձնակազմի օգնությամբ՝ վթարային և տարահանման ելքերի միջոցով, այդ թվում՝ օգտագործելով փրկարարական միջոցներ:

Տարահանման ուղիներում մարդկանց պաշտպանությունն ապահովվում է ծավալահատակագծային, էրզոնոմիական, կոնստրուկտիվ, ինժեներատեխնիկական և կազմակերպչական միջոցառումների համալիրով: Սենքերի սահմաններում տարահանման ուղիները պետք է ապահովեն այդ սենքերից տարահանման ելքերով մարդկանց անվտանգ տարահանումը, առանց հաշվի առնելու դրանցում հրդեհաշիջման և հակածխային պաշտպանության միջոցների օգտագործումը:

Սենքերի սահմաններից դուրս տարահանման ուղիների պաշտպանությունն անհրաժեշտ է նախատեսել մարդկանց անվտանգ տարահանման ապահովման տեսանկյունից հաշվի առնելով դեպի տարահանման ուղի դուրս եկող սենքերի գործառական հրդեհային վտանգավորությունը, տարահանվողների թվաքանակը, շենքի հրակայունության աստիճանը և կոնստրուկտիվ հրդեհային վտանգավորության դասը, հարկից և ամբողջությամբ շենքից տարահանման ելքերի ընդհանուր

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Սենքերում և սենքերի սահմաններից դուրս տարահանման ուղիներում կոնստրուկցիաների մակերևութային շերտերի (հարդարման և երեսապատման) շինարարական նյութերի հրդեհային վտանգավորությունը պետք է սահմանափակվի՝ կախված սենքի և շենքի գործառական հրդեհային վտանգավորությունից՝ հաշվի առնելով տարահանման ուղիների պաշտպանության այլ միջոցառումները:

Մարդկանց փրկման համար նախատեսված միջոցառումները և միջոցները, ինչպես նաև սույն նորմերի 50-րդ կետի 1-ին ենթակետին չհամապատասխանող ելքերը, բոլոր սենքերից և շենքերից տարահանման գործընթացը կազմակերպելիս և նախագծելիս հաշվի չեն առնվում:

Չի թույլատրվում Ա և Բ կարգի Գ5 դասի սենքերը տեղադրել 50 մարդ և ավելի միաժամանակյա ներկայությամբ նախատեսված սենքերի տակ կամ դրանց վրա, ինչպես նաև նկուղային և որմնախարսխային հարկերում: Նկուղային և որմնախարսխային հարկերում չի թույլատրվում տեղաբաշխել Գ1.1, Գ1.2 և Գ1.3 դասի սենքեր:

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Շենքերի հակածխային պաշտպանությունը պետք է իրականացվի ջեռուցման, օդափոխման և օդի լավորակման նորմատիվային փաստաթղթերին համապատասխան: Հրդեհի ազդանշանման և ահազանգման համակարգերը պետք է իրականացվեն ՀՀ գործող նորմատիվ իրավական փաստաթղթերին համապատասխան:

Հրդեհի դեպքում մարդկանց անվտանգությունն ապահովող միջոցառումների արդյունավետությունը կարող է գնահատվել հաշվարկային եղանակով:

ՇԵՆՔԵՐԻ ԵՎ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ՀԱԿԱՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ՄԻՋՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բնակելի, հասարակական և արդյունաբերական կազմակերպությունների օժանդակ շենքերի միջև հակահրդեհային միջտարածությունները ընդունվում են ըստ սույն նորմերի 8-րդ աղյուսակի, իսկ արդյունաբերական և գյուղատնտեսական կազմակերպությունների արտադրական շենքերի միջև՝ ըստ ՀՀՇՆ III-9.02.02 շինարարական նորմերի:

Բնակելի, հասարակական և I ու II հրակայունության աստիճանի օժանդակ շենքերից մինչև արտադրական շենքերը և I ու II հրակայունության աստիճանի ավտոտնակները եղած նվազագույն հեռավորությունը պետք է ընդունել 9 մ-ից ոչ պակաս, իսկ մինչև պոլիմերային կամ այրվող նյութերից պատրաստված ծածկերով արտադրական շենքերը՝ 15 մ:

10. Դասախոսություն 10

Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Շենքերի հրակայունության աստիճանը	Հակահրդեհային միջտարածությունները՝ կախված օժանդակ շենքերի հրակայունության աստիճանից, մ		
	I, II	III	IV, V
I, II	6	8	10
III	8	8	10
IV, V	10	10	15

1) կախված շենքերի հրդեհային վտանգավորության աստիճանից և հրդեհապայթյունանվտանգավորության կարգից,

2) շենքերի և շինությունների միջև հակահրդեհային միջտարածությունը պետք է ընդունել շենքերի և շինությունների արտաքին պատերի կամ այլ կոնստրուկցիաների միջև: Երբ շենքերի, շինությունների վրա առկա են այրվող նյութերից պատրաստված, 1 մ-ից ավելի դուրս ցցված կոնստրուկցիաներ, ապա այդ միջտարածությունը պետք է ընդունել այդ կոնստրուկցիաների միջև,

3) առանց բացվածքների (պատուհանների, դռների) շենքերի և շինությունների միջև այդ միջտարածությունները թույլատրվում է փոքրացնել 20%-ով, պայմանով, որ ծածկը պատված լինի չայրվող նյութի պաշտպանիչ շերտով՝ բացառությամբ V հրակայունության աստիճանի շենքերի,

4) սեյսմիկ 3-րդ գոտում բնակելի շենքերի միջև, ինչպես նաև բնակելի և հասարակական նշանակության IV ու V հրակայունության աստիճանի շենքերի միջև հեռավորությունը անհրաժեշտ է մեծացնել 20%-ով,

5) I և II հրակայունության աստիճանի շենքերի միջև այդ միջտարածությունները (բացառությամբ Գ1.1 և Գ4.1 դասի) թույլատրվում է չնորմավորել, պայմանով, որ մեկը մյուսի դիմաց տեղակայված ավելի բարձր (լայն) շենքի պատը, որը հանդիսանում է I տեսակի հակահրդեհային, և ավելի ցածր (լայն) շենքի պրոյեկցիայի սահմանից ուղղահայաց ուղղությամբ առկայա 8 մ, իսկ հորիզոնական ուղղությամբ 4 մ հեռավորության վրա չունենա բացվածքներ,

6) V հրակայունության աստիճանի շենքերի միջև այդ միջտարածությունները անհրաժեշտ է մեծացնել 50%-ով,

7) քաղաքային բնակավայրերի կառուցապատման սահմանից մինչև անտառային զանգվածները միջտարածությունը պետք է լինի 50 մ-ից ոչ պակաս, իսկ գյուղական բնակավայրերի կառուցապատման սահմանից և այգեգործական ընկերությունների տարածքներից մինչև անտառային զանգվածները՝ 15 մ-ից ոչ պակաս,

8) Բնակելի, հասարակական շենքերի և բենզալցակայանների միջև այդ միջտարածությունները ընդունվում են ՄՆԻՊ 2.07.01 շինարարական նորմերով:

Շենքերին կցակառույցներ թույլատրվում է նախատեսել, պայմանով, որ հնարավոր լինի հրշեջ ավտոսանդուղքով հրշեջները մոտենալու շենքի ամենավերին հարկի բնակարանին կամ սենքին, իսկ կցակառույցի տանիքը լինի պարզ կառույցի:

The background features a complex geometric design. In the upper left, a series of black and white lines form a grid that appears to be receding into the distance, creating a sense of depth. A thin, dark horizontal line spans the width of the image, positioned just above the text. The overall color palette is minimalist, consisting of black, white, and shades of gray, with the text providing a strong red contrast.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՈՒՆ